

עטרת שלוש

קול קאמרא 0747962080

עלון שבועי שע"י מוסדות קאמרא בארה"ק • בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א • עיה"ק ירושלים ת"ו

וידבר משה אל ראשי המטות לבני ישראל לאמר זה הדבר אשר צוה הוי"ה.
איש כי ידר נדר להוי"ה או השבע שבועה לאסור אסר על נפשו לא יחל דברו
ככל היצא מפיו יעשה. (ל ב-ג).

עטרת ראשנו
דברי תורה מכ"ק אדמו"ר שליט"א

ראשי המטות צריכים לסייע לבני
ישראל ביחוד זו"ן

ו' בלי י' הוא יחודא תתאה ו' עם י' הוא
יחודא עילאה

ועל זה הזהיר משה רבינו לראשי
המטות שיש להם הכח של יחודא עילאה
לתת מוחין לז"א, שיראו כשבני ישראל
מייחדים היחוד של נדר ושבועה שהם
יחודא תתאה לא יחל דברו ככל היצא
מפיו יעשה שהיחוד יהיה בשלימות
הכוונה כיחודא עילאה בהמשכת המוחין
בלי שום פירוד.

הקב"ה יעזור שכל אחד יוכל לתקן מה
שצריך לתקן, ע"י תורה ומצוות ומעשים
טובים, ועל ידי זה יתייחדו המאורות
בשלימות ביחודא תתאה ועילאה, ותבנה
בית המקדש השלישי המקווה, ונוכה
לובא לציון גואל במהרה בימינו אמן.

רעוא דרעוין תשפ"ד

נמצא מכל האמור שז"א בלתי ראש
והמוחין הוא בחינת יחודא תתאה ו"ה,
ואם הי' על ראש הו' שהוא המוחין ג'
ראשונות הוא בחינת יחודא עילאה י"ה,
היינו שז"א שהוא יחודא תתאה מתאחד
ומתעלה ליחודא עילאה כאבא ואמא.

נדר ושבועה הם יחוד זו"ן יחודא תתאה

לפי זה יש לפרש, שמושה רבינו דיבר
עם ראש המטות בדיני נדר ושבועה, היינו
משום שנדר הוא בחינת ז"א כמו שכתוב
איש כי ידר נדר להוי"ה בחינת ז"א שהוא
הוי"ה, ושבועה הוא בחינת מלכות כמו
שכתוב או השבע שבועה לאסור אסר
על נפשו בחינת מלכות שהוא בנפש,
וכדאיתא בזוהר הקדוש (ח"ג רנה). נדר
דהוי"ה דאיהו תפארת, ושבועה דאדנ"י
דאיהו מלכות. נמצא שנדר ושבועה הם
בחינת יחוד זו"ן יחודא תתאה שאין
זיווגם תדיר ובשלימות.

ראשי המטות הוא י' על ו'

הנראה לפרש, על פי מה דאיתא על
הפסוק הזה בספר הקדוש דגל מחנה
אפרים (ד"ה וידבר) וז"ל: כבר צווחו ביה
קמאי כי זה הלשון לא מצינו בכל התורה
כולה. ויש לפרש בזה, דהענין ידוע כי
הוא"ו של שם הוי"ה ב"ה הוא בשם מטה
נקרא, והוא מבואר בזוהר חדש פרשת
ויצא, כי אצל יעקב היה נקרא בשם מקל,
ואצל משה בשם מטה. ויש בו' הנ"ל שני
ווי"ן, והשניה נקראת בשם ו' זעירא, וראשי
המטות היינו היודי"ן שעל הווי"ן. עכ"ל.

י' על ו' כשז"א עם המוחין

והביאור בדבריו, דזה ידוע מה שאיתא
ממרן האריז"ל בהרבה מקומות (עיין שעה"כ
דרושי העמידה ד"ב פירוש תיבת ה') כי הז"א
בהיותו בסוד ו' קצוות בלתי ראש נקרא
ו', ובהיכנס בו גם הג' ראשונות המוחין
נעשית ראש אל אות ו', והיא בעיור אות
י' על ו', ואז נשלם הז"א בעשר ספירות,
והמוחין מקבלים על ידי זיווגא עילאה.

עטרת פז

אמדות טהורות מרבתינו זי"ע

לא יחל דברו קבל היצא מפיו יעשה (ל ג).

'לא יחל דברו' תרין דין, ואידך 'יחל ישראל אל ה' (תהלים קד ז). והוא ענין קיווי המיחלים לה' (שם לא כה), וזהו 'לא יחל דברו' לא יהיה דברו המבקש לפני אל עולם, בדרך קיווי והוחיל לייחל שיתקבל בקשתו ודבורו, אף שבאמת כל הבקשות נתקבלין לפני אל עולם, אבל לפעמים הוא תוחלת ממושכה מחלת לב (משלי יג יב) ודאי, אלא 'ככל היצא מפיו יעשה' השם יתברך רצונו וחפצו מיד, כד"א (תהלים קמה יט) רצון יראיו יעשה, ודבורו עושה רושם

להיעשות תיכף ומיד כדבורו, צדיק גזור והקב"ה מקיים (שבת נט:) ועושה תיכף רצונו, אפילו 'היצא מפיו' בסתם, בלתי דביקות והתקשרות אלא אמירה בעלמא, יעשה כך.

'יחל דברו' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא

ממשפחת בני מנשה בן יוסף היו לנשים ונתיי נחלתן על משה ממשפחת אביהן (לז יב)

אביהן דין כתיב כמשפט לנקבה, כמבואר במדרש (ילקוט ש במדבר כז תשעג) כיון שצוה להם הקב"ה ליישא אנשים נעשה להם נס, ועיקר הנס היה שנתעברו בהן נשמות נקבות כדי שיוכלו להוליד בנים (עיי' לעיל בה"ה פנחס כז ז), ונעשו נקבות גמורות וירשו ארץ. [והוסיף ע"ז כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א שהוא מדויק בפסוק עצמו, כי כתוב ממשפחת בני מנשה בן יוסף היו לנשים היינו שעכשיו נתעברו בהם נשמות של נשים ודק"ן].

'יחל דברו' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא

ויסעו ממקלהת ויחזו בתחת (לג כז).

רבינו מבאר בארוכה איך שכל המ"ב מסעות מרמזים לשם מ"ב, ו'תחת' הוא אות ת'. וע"ז מפרש רבינו עיין בספר תולדות יעקב יוסף פרשת בראשית, משם מרן הבעש"ט שבאות תי"ו נבראו עולמות תחתיות שנקראו מלכות דמלכות, ונסתתר בכמה כסוין וקליפין, ומיד שידע אדם שהקב"ה בעצמו מסתתר שם ואלופו של עולם הוא ממש בכל תנועה, ומיד יתפרדו כל פועלי און, ונתגלה האור של צל שג"ג האר פניך, ואז נתקשר מדרגה התחתונה באין עליון, וזהו ויחזו בתחת אות תי"ו של שם מ"ב, עשו שם חניה בתחתית המדרגה ששם כמה הסתרות וכמה

מרמזו על תורה שבע"פ וכנאמר (מלאכי ב ז) 'כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו' דוקא וכו'.

וזה מתקשר עם סיום הסדרה 'אלה המצות והמשפטים אשר צוה ה' ביד משה אל בני ישראל' היינו כמו שאחז"ל (ויק"ר כב א) כי כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש הכל ניתן למשה מסיני ונמסר למשה בסוד תורה שבע"פ בארבעים יום כנודע, וזה ביד ר"ת דוד בן ישי, שהוא סוד תורה שבע"פ, כדברי חכמיו"ל (יומא כה). אין ישיבה בעזרה אלא למלכי בית דוד בלבד, מלשון וכן יושב בישיבה (שם כה:) כי דוד ר"ת: ד'ור ד'ור ודורשיו, והכל נכלל בדוד כל תורת חכמי דור ודור.

'פרי חיים' דף תסב מרבינו חיים יעקב מקאמרנא

וזה מה שאמר הקב"ה (שמות ג יד) 'אדי"ה אשר אהי"ה' והוא מספר מ"ב, ר"ת ב'ראשית מ'אית, המרמז על תורה שבכתב ותורה שבע"פ, שעל ידם היו המ"ב מסעות כאשר פירש זקני קוה"ק מהרי"א מקאמרנא זי"ע בספרו נצר חסד את המשנה באבות (פ"ד מ"ד) הוה גולה למקום תורה, שע"י מסעיו מתגלים לו חדושי תורה, כי בדרך מתגלה לו יותר חדושי תורה מן בביתו.

וזה מש"כ כאן אל"ה הוא כוונת תורה לשמה, היינו לשם ה' כנודע מדברי מרן האריז"ל, לשמה לשם ה', וה' נכתבת בגימ'ל מילואין ה"ה ה"א ה"י מספר א"ל, וזה אתון אל"ה, ועי"ז היה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים בזכות שני התורות כתב ופה, והם כנגד משה ואהרן, כי אהרן

עטרת חכמים

עיונים וביאורים מרבתינו זי"ע

אלה מקעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים לצבאתם ביד משה ואהרן (לג א).

וסיים הפרשה הוא 'אלה המצות והמשפטים אשר צוה ה' ביד משה אל בני ישראל בערבות מואב על ירך ירחו' (שם לו ג). והנה הקב"ה אמר למשה 'בהוציאכם את העם ממצרים תעבדון את ה' על ההר הזה' (שמות ג יב), וא"כ יוצא דבוכות קבלת התורה יצאו בני' ממצרים,

נבנה למקננו שהוא מלכות דאצילות הנקראת מקנה כנודע (קהלת יעקב ערך מק). פה בעולם האצילות, כי משם באים נשמות ישראל, וגדרות צאן הוא בחינת מוחין הנותנים אבא ואמא דאצילות לתו"מ כדי שיתייחדו עבור זה, ויתחדשו נשמות ישראל וצדיקים כדאיתא בע"ח (שער סדר אבי"ע פ"ד) כאשר יש יחוד לאו"א, בבחינת חבצלת על בנים, והוא היחוד הראשון שהוא מעולה מאד, והיחוד הוא לצורך תו"מ דאצילות לתת להם מוחין, כרי שיתייחדו תו"מ דאצילות להוליד כביכול נשמות חדשות ונשמות צדיקים ע"ש.

לזה כתיב ויאמרו גדרת צאן מוחין לצורך נשמות ישראל, נבנה למקננו שהוא מלכות דאצילות, פה בעולם האצילות, וערים שהוא בחינת גוף של הולד, לטפנו שהם הולדים בעולם הזה, על ידי שורש נשמות ישראל הבאים ממלכות דאצילות, צריך לקנות ערים גופים להם, שיהיו חיים וקיימים בעולם העשייה הזה, כנודע שיש לנשמה ה' חלקי לבושים הגוף הוא לבוש ראשון לנשמה, ומלבושים של הגוף הוא לבוש ב' של הנשמה, וכן הבית שאדם דר בתוכה הוא לבוש ג' של הנשמה, וחצר הוא לבוש ד' של הנשמה, והעיר הוא לבוש החמישי של הנשמה, וכולם הם בחינת גוף גשמי אל הנשמה כנודע מכתבי האר"י זלה"ה (עין חיים שער מב פ"א), וזהו שאמר וערים לטפנו והבן.

'בן בתי' מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא

נמצא לפי זה ו"י של ויגשו שהוא מ"נ דמלכות שמים, גשו אל י"ו של מ"ד דת"ת, ויאמרו אל ת"ת בעלה כביכול. גדרת כתיב חסר ו', כי אז היה עוד קודם היחוד עם הו', וגדרת הוא לשון גדר פרצות, והוא כמו שאמרו רז"ל (מגילה יג) משה נקרא גדר, לפי שגדר פרצותיהן של ישראל ע"כ. נמצא שזהו שאמרו ויגשו בחינת מ"נ של ו"י תתאה של הא' הנ"ל, אל י"ו של מ"ד של ת"ת הנרמז בא' כנ"ל, שאות א' נחלק לב' יודי"ן ולב' ווי"ן, כזה: א' וזהו ו"י תתאה אמרה לי"ו עלאה, גדרת צאן היינו נשמות ישראל, נבנה למקננו שהם ישראל הקדושים הנקראים קנין, כמ"ש רז"ל (פסחים פז:) ישראל הם קנין אחד, פה בעולם, וערים שהם הגופים של נשמות ישראל, והוא כמו דכתיב 'עיר קטנה ואנשים בה מעט' וגו' (קהלת ט יד) כמאמרם ז"ל (נדרים לב:) שהגוף נקרא עיר, לזה אמר וערים גופים גשמיים, לטפנו של נשמות ישראל.

ועוד אפשר לומר, כמו שכתב הרב הקדוש בעל מאורות נתן נוקבא מלכות נקראת גדר בנות ישראל ע"כ. נמצא שזהו שאמרה השכינה הקדושה, אמא עלאה, בינה דאצילות, לחכמה דאצילות, כנודע שעולם אצילות הוא כנגד אות א', ועולם הבריאה הוא אות ב' כדאיתא בלק"ת (פ' בראשית) ע"ש. לזה אמרה כביכול בינה דאצילות לחכמה דאצילות גדרות צאן של נשמות ישראל הנקראים צאן כנודע מרז"ל (ב"ר עה ו) שאמרו ישראל נקראו צאן.

עטרת רז

רזי תורה מרבתינו זי"ע

ויגשו אליו ויאמרו גדרת צאן נבנה למקננו פה וערים לטפנו (לב טז)

ר"ל שמעתי מאמרו"ר איש אלקים, קדוש יאמר לו, שאמר לי בשם רבו דודו רבינו צבי מויד"טשטוב זלה"ה, על הפסוק ויגשו אליו ייחודה' (בראשית מד ח) ו"י גש אל י"ו ע"כ (עיי' בהיכל הברכה) ויגש דף רנח ע"א).

ובהקדמה זו נראה לי לפרש כאן, ג"כ על דרך זה, וזהו ויגשו אליו ו"י גשו אל י"ו. כלומר איתא בע"ח (שער אח"פ פ"ה), דע כי אות א' צורתה כזה, י"ו למעלה וי"ו למטה, עולה מספר ל"ב ע"ש. ואיתא עוד בע"ח (שער מ"ג ומ"ד פ"א) ענין מ"ג ומ"ד מה ענינם, הנה נודע כמו שהאיש נותן מ"ד למטה, ונמשכים מן המוח שלו, כן ה"ה ג"כ נמשכים מהמוח של הנוקבא מ"ג, ומאלו מ"ג ומ"ד מהם נוצר הולד, שהם נשמות ישראל. ואלו הם סוד ב' יודי"ן שיש בצורת א' כי י' עלאה הוא מוח זכר. וי' תתאה מוח נוקבא. ואות ו' שבנתיים הוא חד פריסו דאתפרס הנוכר בוהר הקדוש. וי"ד עלאה מ"ד יורדת עד ההוא פריסא שהוא ו', וי' תתאה מ"ג עולה ג"כ עד ההוא פריסא ע"ש.

מאמרי הזוהר הקדוש על חרבן בית מקדשינו

עטרת הזוהר

זוהר הקדוש עם פירושו 'דמשק אליעזר'

הקדוש ברוך הוא הודיע לאדם הראשון על חרבן בית המקדש

ו'יקרא יי' אלהים אל האדם ויאמר לו איכה (בראשית ג ט), על ידי חטא אדם וחוה נרמזו כאן שגורמו חרבן בית המקדש גם כן, כדאיתא בלוקטי תורה (איוב דרוש אאע"ה) ע"ש, וזהו שאמר הכא רמזי ליה רמזו הקדוש ברוך הוא לאדם הראשון, דעתיד להרבה בי מקדשא ולמכפי בה איכה מלכות שמים נקראה כה, ואמר שיהיה עת היינו אחר החרבן שישאלו ישראל הקדושים אי כה, היינו באיזה המקום הוא השכינה הקדושה, בסוד 'איכה מקום כבודו'. **הוא הוא דכתיב** (איכה א א) **'איכה ישבה בדד'** לפי שישאלו ישראל הקדושים וידעו שהשכינה הקדושה נפלה לבדה בגלותא, בסוד 'ספת דוד הנופלת', לזה הם מתמיהים ואומרים 'איכה ישבה' השכינה הקדושה 'בדד' בלי דודה, וזהו אי כה היינו השכינה וליקמא דאתי קשייתה הנאלה שלמה במהרה בימינו אמן, אז עתיד קודשא ברוך הוא לבשרא כל זנין בישין מעלמא, כדכתיב (ישעיה כה ח) **'בלע המנות לצנח'**, כדון תב בלא לאתריה היינו כל הנשמות שנפלו בעמקי הקלפות, וכן כל הניצוצין של אדם הראשון שנפלו ממנו אחר חטאו, ואז יחזרו כלם למקומם הראשון, וכן השכינה הקדושה עם אורותיה תחזור למקומה הראשון, שהוא בגן בית המקדש במהרה בימינו אמן, וכן ישראל הקדושים יחזרו לארץ ישראל, וכלם יהיה אז באחדות אחד. **כדכתיב** (זכריה יד ט) **ביום ההוא יהיה יי אחד ושמו אחד** 'ביום ההוא' תידוע שיהא בו ביום התגלות של משיח בן דוד מלך ישראל חי וקיים, אז 'יהיה ה' אחד ושמו אחד' ככל העולמות עד תחתית התהום, ולא יהיה אז נמצא שום חיצון, אלא כל העולמות יהיה בקדושה בלזו קדוש.

וזוהר בראשית כט.

ביום חרבן בית המקדש לא משתבח הברכות

רבי יהודה אמר מיומא דאתתבר בי מקדשא, ברקא לא אשתבחו בעלמא רבי יהודה מביא ראיה מהגלות שהשכינה נפרדת אז מזעיר אנפין קדישין, לזה לא אשתבח גם כן שום ברקא, הוא הדיו מל שכן בבני ישראל. ואתאבדו בכל יומא, דכתיב (ישעיה נא) **'הצדיק אבד'** ידוע הוא שכל הברכות באים משרש יסוד צדיק הנקרא ברוך, ואם מתנחלים תרין צדיקים של תפארת ומלכות אז משתבחין ברקא, אבל בימי הגלות שהצדיק אבד כחו ואינו מתבחד עם ברכה יסודה דלה, אם כן היאך משתבחין ברקא אף לתתא, כי זה בזה תלוי, מואי אבד שני ל'סוד צדיק, אבד ברקא דהו' שרין ביה, כמזה דכתיב (משלי יו) **'ברכות לראש צדיק'** ועוד בחינת החסידים הנקראים ברכות, כנודע מ'לקוטי תורה' (פ' לך

לך ד"ה ויאמר ה'), הם נמנעים בזמן הגלות מלתן לנוקבא מלכות, לזה כל ימי הגלות היא דלה ועניה ויבשה בלי שום לחלוחית. וכתיב (ירמיה ז כח) **'אבדה האמונה'** אמונה הוא מלכות, ואם הצדיק אבד הוא הדיו אבדה אמונה מלכות בית דוד ונשארה דלה ועניה ויבשה. כמיומא דא כתיב **'ו'ברך אותם' ו'כתיב' ו'ברך אותם אלהים'** משמע קשיניהם בחד אז משתבח בהם ברקאן.

וזוהר בראשית נה:

בזכות התורה לא תחרב ירושלים עיר הקדש

רבי חייא ורבי חנקיה, הוו יתבי תחות אילני דחקל אונז שדה השכינת לעיר אונז, אדמונה נתמנעם רבי חייא, חמא לה לאלחיה, אמר מקסטיטורא דמר מזהורית אור תורה שלכם, חקלא נהיר שדה דחקל תפוחין קדישין. אמר אליהו לרבי חייא, השתא אתינא עתה באתי לאודעא, דירושלים קריב איהו לאתתברא ירושלים הוא רחל שכינה הקדושה, והיא מסגלת לזה, שעל ידי עונות בני אדם נופלת בגלותא בכל עת, ועל ידי מעשים טובים של ישראל נתגדלה עד למעלה לעולם הבנינה, כדאיתא ב'עין חיים' (שער לאה ורחל פ"ו) ואמר שם שעל ידי חטא העגל היה רוצה הקדוש ברוך הוא למחות ולבטל ח"ו כל בגין רחל חס מלהנזיר ע"ש, ולפי שבדור של רבי חייא היה רב העולם חוטאים לפני הקדוש ברוך הוא, לזה אמר אליהו ז"ל אם לא יעשו תשובה אז קריב ירושלים רחל לאתתברא ח"ו, וכל אינון קרתין דחכימנא וכן אלו עירות היינו שבע נערוות הראיות לתת לה מבית המלך העליון, אבא חקמה עלאה, שהם גם כן נכללין באצילות, ששם הוא כולל כל פרצוף חקמה אבא עלאה, שהוא כבכול יסוד בריתא עם כל השבע נערוות שלה, לזה אמר וכל אנון קרתין צירים השכים לירושלים רחל, גם כן עבור זה יחרבן ח"ו, בגין דירושלים דינא איהו רחל הוא שם אדני ברוך הוא, דינא דמלכותא דינא, ועל דינא קיימא על ידי ה' גבורות מנצפ"ך נבנה כל בגינה, וכן על ידי ה' גבורות מנצפ"ך יש לה חיות של כל היחודים משנרש נפשה שמקבלת מרוחא קדמאא דשביק בה ביחוד הראשון, שגוה כל בגין רוחא ונפשה וגופה, ועל דינא אתתברא לפי שרחל היא בחינת דין של שם אדני ברוך הוא, לזה כשרואת שבני אדם חוטאים לפניה וקורב היא לאתתברא לכל בגלותא ח"ו, אז על ידי דינים דלתתא הבאים אליה תתחרב ח"ו, והא אתיהיב רשן לסמא"ל עלה, ועל תקיפי עלמא בעת שנופלת השכינה הקדושה בגלותא ח"ו, אז יש לסמא"ל וכת דלה איזה אחיזה ויעיקה, וכן בעת ההוא מאבד סמא"ל כל הרשעים שהם תקיפי עלמא, ואתינא לאודעא לחכימנא להודיע לחכמי הדור ההוא, כדי שידעו מה לעשות, דילמא יורכוו שני דירושלים, כמו שאחר חצות נגדלת רחל מעט מעט, על ידי תורה ושירות ותשבחות שעומדים בני ישראל לעבודת הבורא, עד לשבא קדושתא דשחרא אז רחל היא בשלמות בכל תקונה, הוא הדיו קשעושוין ישראל הקדושים תשובה שלמה, אז נגדלת רחל בתורה מעט מעט בכל פעם נתוסף בה 'ספירה' אחת העולה 'שנה', לזה אמר דילמא קשעושוין הדור ידעו מזה, אזי יחזירו

לבני ישראל לתשובה שלמה, לזה צריכין להודיע לחכמי הדור, שפאו יאריכו לרחל מעט מעט השנים שלה, שהם הספירות שלה, עד שתגדל בכל קומה שלה.

דהא כל זמנא דאורייתא דהא כל זמן דאורייתא שהוא זעיר אנפין תורה שבכתב, אשתבח בה בתורה שבעל פה שבה, היא מלכות רחל קיימא ביחודה בסוד הקמות, בגין דאורייתא אילנא דחי עקר תורה שבכתב שבעזיר אנפין הוא יסוד צדיק שלו כבכול, כי היא עקר הלימוד בה תורה שבעל פה, כדאיתא ב'פרי עץ חיים' (שער חג הסוכות פ"ב) ע"ש, וצדיק חי אקרי, לזה נקרא יסוד צדיק אילנא דחי, דקיימי עלה ממש בעת היחוד, כל זמנא דאורייתא אתער לתתא זה הסימן תתא כדרך תמיד, כשולומדין תורה בעולם העשיה, שמה יש התעוררות למעלה בעת שבא למעלה חמידא דאורייתא, שהיא תורה לשמה שהוא בחינת מ"נ, אילנא דחי יסוד צדיק דזעיר אנפין, לא אעדי לעילא אין הצדיק נפרד ממנה, פסק אורייתא לתתא תורה שבכתב דזעיר אנפין, אילנא דחי אסתלק מעלמא, ועל דא, כל זמנא דחכימנא יחדון בה באורייתא, לא יכל סמא"ל בהו, דהא כתיב (בראשית כו כב) **'תקול קול יעקב ותהדים ידי עש'**, דא הוא אורייתא עלאה, דאקרי 'קול יעקב', בעוד דההוא קול לא פסק, דבור שליטא ונקלא, ועל דא לא אצטרף אורייתא למפסק, ואתער רבי חייא, ואזלו ואמרו מזה דא לחכימנא.

וזוהר ויצא קנא.

שעבוד הגלות לפני זמן הנאלה

כההוא זמנא בזמן הנאלה יתקנס, יבבן צדיקים יראו וישמחו וישירים יצלוו וחסידים ברגה יגילו, ו' תוספתא, אף שתינאה ו' הנוסף לתבת ו'בבן, 'בבן' עולה ע"ב חס"ד, ו' דאתוסף מניר מאלף הששי, שאז יבא משיח צדקנו, ו' זו נרמז גם כן לאלף הששי ולת"ר וכן ס' שיהיה בסוד הכל תר"ס, אם יזכנו השם יתברך.

קודם דיליה עק"ב, חרב בי מקדשא עק"ב שנים קדם הנאלה אז תתחיל שעבוד הגלות על ישראל ויתר כמקודם, שאז נפר ויתר שחרב בית המקדש בעונותינו הרבים, ולבתר דיליה אחר עק"ב שנים, אז עד תשולם רעב, יהיה ערב אחר עק"ב שנה עד רע"ב שנה הוא מאה שנה, אז יהיה ח"ו רעב ודחקות פרנסה, וכן כמה מיני חולאות וצער גדול בגים ח"ו, ודוקא רשעים גמורים נוטלין את פרנסתם של ישראל בלי שום רחמנות, וזהו שאמרו שאז יהיה דחקה בטר דחקה, ואותיות רע"ב הוא ער"ב כמו ערב חשכות ערב שבת, שאחר כך בא אור של שבת קדש, דהא הוא דכתיב (שמות טו) **'ערב וידעתם כי יי הוציא אתכם'** וגו' מחמת גדל חשכות של ערב, וידעו ישראל הקדושים שתתקן אחר ערב הזה, הוציא הקדוש ברוך הוא את ישראל מפצר הגדול שלהם, **'כי עבדך ערב את הנער'** וגו' (בראשית מד לב), משה רבנו ע"ה נקרא נער, כדכתיב (שמות ב ו) **'והנה נער בוקר'** על גלות ישראל, והקדוש ברוך הוא ערב לו שיגאל את ישראל במהרה בימינו אמן.

וזוהר רע"מ פיעחס ריט.

עטרת החסידות

מספרי רבותינו הקדושים זי"ע

בענין דרך לימוד סודות התורה

ליומא דהילולא ממרן האריז"ל ה' אב

מלוקט מוהקדמת רבינו ה'דמשק אליעזר' זי"ע א"ע
הזוה"ק הנקרא 'דרך הקדוש'

כל הלימוד בסודות התורה ישעו בעצמו טעם מתוק

וכל הלימוד כתבי מרן האריז"ל זי"ע ועמו דברי זר הקדוש, והוא על ידי פרושים על הורה שמיוסדים דייקא דייקא על ידי הקדמת האריז"ל זי"ע, איש הזה שלומד כך ישעו בעצמו טעם מתוק, עד שידע שלא נמצא בעולם חכמה עמיקא כחכמת עמק סתרי תורה, שעל זה בורא אמר דוד המלך (תהלים יח ה-ה) 'תורת ה' תמימה משיבת נפש', 'עדות ה' נאמנה מנחמת פתי', 'פקודי ה' ישרים משמחי לב', 'מצות ה' ברה מאירת עינים', 'ראת ה' טהורה עומדת לעד', 'משפטי ה' אמת צדק יחדו', 'הנחמדים מזהב ומפזר רב ומתוקים מרוב ונפת צופים'...

ובפרט בגלות האחרון הזה בורא נאמר על אלו שלומדים בסתרי תורה 'לולי תורתך שעשעי או אבדת' ח"ו 'בענין', כנודע למושכיל דקדושה.

'דרך הקדוש' אות מא

אין עיקר חשיבות לפני הקב"ה אלא סתרי תורה

ודע אחי אחי, שכל מי שיש בו אפילו מקצת ריח תורה מחויב הוא ללמוד בסתרי תורה, ומכל שכן תלמיד חכם, כדי שלא יעול בכסופא לעלא דאיתו כנודע מזהר הקדוש, כי שם הוא רק עולמות רוחניים כמו סתרי תורה, ולא נמצא שם ח"ו שום גשמיים כהיום, כשבת תלמיד חכם בגלות התורה לבד הוא יושב שם, כנר וכאלם לא יפתח פיו, אף על פי שיש שם גם כן כמה מתיכיות של גלות התורה, אף על פי כן אין עיקר חשיבות לפני הקב"ה אלא סתרי תורה.

'דרך הקדוש' אות מה

הלימוד בסתרי תורה מביא שפלות וענוות

הנה דע אחי אחי הנעים לי ביותר, שדייקא מי שלומד בסתרי תורה הוא יודע בבירור עד היכן צריך להיות עניו ושפל.

'דרך הקדוש' אות מו

הלימוד בסתרי תורה מביא לאחדות ודבקות בהש"ת

ועוד עיקר ידיעות האחדות ודבקות אינו בא לאדם אלא על ידי לימוד בסתרי תורה, לפי שרואה עד היכן גדולת יוצר בראשית, אף על פי שיכול לראות מנגלות התורה גם כן גדולת יוצר בראשית, כמו שכתב הרמב"ם זי"ע, אבל זה אינו אלא על ידי גשמיים של עולם הזה, במה שברא הקב"ה כמה מיני בריות אין שיעור וערך וקץ, כמו שכתב רבינו מרן הרמב"ם זי"ע בהלכות יסודי תורה (פ"ה) ע"ש, אבל לראות גדולת יוצר בראשית על ידי לימוד סתרי תורה שכמה עולמות רוחניים יש למעלה מעולם העשיה הזה אלא אלפי אלפים רבי רבבות אין שיעור וקץ וערך, כמו שכתב מרן האריז"ל זי"ע ב"ח (שער אצילות בקיצור פ"א)...

'דרך הקדוש' אות מו

מי שאינו עוסק באור תורת הנסתר לא ראה אור חיות ורוחני מימיו הנה אחי אחי אנשי לבב בעלי נפש דקדושה, אחרי אשר הודיע לנו ה' על ידי קדושה מרן האריז"ל זי"ע, והראה לנו מבוא שער דרך פתחי חכמת אמת. לזה חזקו ורואו ודעו לעסוק בתורת חכמת אמת של מרן האריז"ל זי"ע, כי מי שאינו עוסק באור תורתו לא ראה אור חיות רוחני מימיו, ואם לא עכשיו בגילגול של דור הזה אימתו, כמו שאמר רבי שמעון בר יוחאי ע"ה לחברייא באד"ר (נשא קנא) עד אימתי נתיב בקיימא דחד סמכא של גלות התורה ע"ש, לפי שיומין של אדם זעירין ומירי דחובי דחיק.

'דרך הקדוש' אות מו

ללמוד דייקא בכתבי מספרי מרן האריז"ל

אעפ"י שיש כמה וכמה אנשים שמתייראים לנפשם לעסוק בענין חיים 'פרי עץ חיים' 'ליקוטי תורה' 'שמונה שערים', אלא שמספיקים בלימוד הסודות הנתיים על כוונת האריז"ל זי"ע, והוא שיראים שלא יעלה עליהם איזה התגברות הרע מהחיצונים, ולא יהיה להם ח"ו כל כך בה להתגבר עליהם, דעו אחי אחי תפחדו כלל ואל תשגיחו על אלו דמיונות ומחשבות זרות של יצר הרע, כי היצר הרע יודע אם תעסוק

בסתרי תורה באמת לבבך בקדושה ובטהרה, אז תהיה בוראי ממוחצדי חקלא, ותעלה בכל יום יותר למדרגות קדושות.

'דרך הקדוש' אות מו

הלימוד מביא ליראה עלאה דקדושה

דעו אחי אחי רועי, שצריך כל אחד להמשיך עליו יראת הש"ת, והוא דייקא מתוך לימוד בסתרי תורה, כי לימוד הזה מביא אותך ליראה עלאה דקדושה, ומכש"כ ליראה תנאה, וכן לאהבת הבורא ב"ה, מתוך שאתה רואה בלימוד כמה עולמות אלפים רבבות בכל עולם ועולם יש פרטי עולמות בלי שיעור וקץ וערך, ובהם כמה אלפים ורבבות מלאכים מלאכי השרת ושרפים ואופנים וחיות הקדוש לאלפים ורבבות בלי שיעור וקץ וערך, וכולם עומדים באימה ובוראה לעשות רצון קונו יתברך שמו ויתהלל, כנודע מדברי זר הקדוש (הקדמה יא) 'שאמר בגין דאיהו יתברך שמו רב ושלש עיקרא ושרשא דכל עלמין, כללו כלל חשיבין קמיה. וכל מלאך ושרף ואופן וחיה אינו מכיר לעולם מעלות וגדלות חבירו, שהוא גדול ממנו בכמה פרסאות, כל אחד כפי גדלו, כנודע גם כן בדברי רז"ל ובהר הקדוש.

'דרך הקדוש' אות מט

כלל גדול בתורת אמת שכתבי מרן האריז"ל לבד אינו מוזיק כלל

הנה אחי אחי אחי לי ביותר, כי אנשים בני דעות שונים שאינם רוצים להדביק נשמתם בסתרי תורה כלל, כי חושבים שמא יתענושו בדבר ההוא, להיו ידוע כלל גדול בתורת אמת שכתבי מרן האריז"ל לבד אינו מוזיק כלל, כי מי שלומד בכתבי מרן האריז"ל זי"ע לבד הוא הולך בטח בדרך הישר, וכן אם הלימוד בה אין לו שום גדלות ורמות רוח, בוראי כמעט אפילו אם הוא ח"ו חוטא גדול ועושה תשובה שלימה בלב נשבר ונדבה, מותר לו לכתחלה ללמוד בסתרי תורה, ולא יעלה עליו לעולם שום נזק.

אלא מי שהולך בגדלות ורמות רוח בשטותים והבלים שלו, שהוא מיוחס וכיוצא בו בשאר שטותים, וכן מי שלומד בשאר ספרים שאינם ממרן האריז"ל זי"ע, איש הזה הוא מסוכן בכל עת, כי מעורב בדעתו תמיד טוב ורע ורע בטוב, וכן כל התגברות החיצונים על מי שלומד סתרי תורה אינו אלא על אלו שלומדים בסתרי תורה שאינם ממרן האריז"ל זי"ע, כי בלימוד זה דייקא לבד יש חזיוה לחיצונים, אבל בלימוד זר הקדוש וכתבי מרן האריז"ל זי"ע לבד לא מביא שאין לחיצונים והקליפות שום אחיזה בו ובלימודו כי הוא לומד באמת תורת אמת היתה בפירו, אלא שממתיק ממנו כל הדברים, והוא ממש ממוחצדי חקלא, וככל עת ועת הולך בדרך הקדוש דקדושה של הקב"ה שנתן לנו לעבדו באמת לבבנו חיו וקיים לעד.

'דרך הקדוש' אות נ

אל תלך בסתרי תורה

בדרך הקדושה ח"ו

הנה אחי אחי, עוד הוי זריר מאד שאל תלך בסתרי תורה בדרך הקדושה ח"ו, כי בקל יכול לבוא מזה למינות ואפקורסית גדול ממש, כמו שהזכירו רז"ל (תענה יא) כל המסתכל בארבעה דברים, מזה למעלה ומה למטה מה לפניו ומה לאחור, ראו לו שלא בא לעולם ע"ש. ועוד כי בדרך העוקל הזה מוכרח הוא לצעיר לפניו איזה פרצוף, והיכן הוא, ומה הוא, ומי הוא, ואיזה הוא, ובאיזה מראה הוא, שהוא מינות ואפקורסית ממש, כי מרן האריז"ל זי"ע הזהיר לצעיר אפילו איזה גוון, כמו שהביא הרב הקדוש 'מקדש מלך' זצ"ל בהקדמתו ע"ש.

'דרך הקדוש' אות נא

לא ללמוד סתרי תורה

משאר תלמידי מרן האריז"ל

אחי אחי הנעים ראיתי

בכמה מקובלים הקדמונים

לפנינו, היינו הרב הקדוש א"א ר' שלום שרביא זי"ע (הרש"ש נזר שלום' דף לז ט"א) וכיוצא בו כמה קדושי עליונים, מזהירין באוהרה גדולה שלא ללמוד שום דברי סתרי תורה משאר תלמידי מרן האריז"ל זי"ע, אלא דייקא מכתבי מרן הרב א"א רבינו רבי חיים וייטאל זי"ע, שמרן רבינו האריז"ל מסר לו לבדו כל כחו בסמיכה גדולה, ברשות ששמעו במתיבתא דרביעא שילך לעיר הקדוש צפת שבארץ ישראל ויסמך להר"ח זי"ע, והוא ימלא את מקומו לאחר פטירתו, וכך עשה מרן האריז"ל זי"ע שהלך ממצרים שהיה דר שם כמה שנים, ושאר תלמידיו לא היו מקבלים ממנו תורתו תורת אמת, אלא מכח שמיעה ולימוד קצת, ולא מסר להם בפירוש אלא מכללל אתמר להם, על זה מזהירין הקדושים שלא ללמוד בשום ספר המיוסד על פי סוד.

ולא עוד, שאסור לעיין בהם גם כן כלל, וכן שמעתי מאמנו"ר מובהק הרב הקדוש מו"ה יצחק אייזיק יהודה יחיאל זי"ע, שכל החברים שלו שלמדו וקיבלו מרבינו מרן דודו רבינו צבי מזודיטשוב, והראש מן התלמידים וחברו של אמנו"ר זי"ע היה הרב הקדוש רבי יהודה צבי זי"ע מזודיטשוב אבד"ק ראודיל בעל המחבר 'עמוד התורה' וספר 'דעת קדושים', שכולם פה אחד היו מקובלים מרמבם רבינו דודי ר' צבי מזודיטשוב, שלא לעיין ולא להשגיח בשום ספר של סתרי תורה אלא דייקא הוא ולא אחר בכתבי מרן הר"ח זי"ע ולא בשאר כתבים של תלמידי האריז"ל זי"ע, וכן כתב רבינו דודי ר' צבי מזודיטשוב בעצמו בספרו 'פרי קדוש הלולים' בהתחלה של ספר הנ"ל...

'דרך הקדוש' אות נב

אין ללמוד כתבי האריז"ל וכתבי הרמ"ק יחד

הזהיר לי אמנו"ר זי"ע שלא אלמוד ביחד כתבי הרמ"ק זי"ע עם כתבי מרן האריז"ל זי"ע, רק בעת שאלמוד בכתבי מרן האריז"ל זי"ע בכל עת ההוא לא אלמוד בכתבי הרמ"ק זי"ע, כי זה הוא עמוד בפני עצמו וזה בפני עצמו, ואם לומדים בזמן אחד איז נתערב דעתו בזה ובה ולא יוכל לעמוד דעתו על מקום קו השוה, אבל בכתבי רבינו ר' מנחם עזריא [מפאנא] רשאי ללמוד בכל עת שירצה.

'דרך הקדוש' אות נב

